ROYAUME DE BELGIQUE

– – – – – – – – – –

AVIS 36.171/2
DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

– – – – – – – – – – – –

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 28 novembre 2003, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 5 septembre 1908 réglant la tenue du registre matricule et la forme des inscriptions en matière d'hypothèque maritime et fluviale", a donné le 3 décembre 2003 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et modifié par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

> "(l'urgence est motivée) ... door het feit dat de automatisering van het register van teboekstelling der binnenschepen moet worden geregeld teneinde de achterstand van het kantoor van de bewaring der scheepshypotheken te Antwerpen op het vlak van de automatisering ten opzichte van de buurlanden te kunnen wegwerken en dat, zolang dit besluit niet in werking treedt, het kantoor van de bewaring der scheepshypotheken te Antwerpen, alhoewel uitgerust met degelijk informaticamaterieel, verplicht is om verder te werken op papieren dragers voor wat de binnenschepen betreft, met als gevolg, enerzijds, supplementaire kosten voor de Staat en, anderzijds, een achterstand in de uitvoering van de publiciteit wat de rechtszekerheid van het houden van het register van teboekstelling der binnenschepen en het hypothecair scheepskrediet voor deze schepen in gevaar brengt, ...".

À ce sujet, le Conseil d'État fait observer que l'avis de l'inspecteur des finances a été donné le 8 juillet 2003. L'accord du Ministre du Budget a été donné le 28 juillet 2003. Ces deux dates doivent figurer au préambule de l'arrêté.

En vertu de son article 6, l'arrêté en projet entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel il aura été publié au Moniteur belge.

Le rapprochement des dates précitées avec celle de la consultation du Conseil d'État et avec l'article 6 pourrait être de nature à démentir l'urgence invoquée dans la demande d'avis, d'autant que la récente réforme de la procédure devant la section de législation permet d'accélérer l'adoption des projets d'arrêté sur lesquels le Conseil est consulté dans les trente jours, par le biais d'un dessaisissement, passé ce délai, de la section de législation (sauf prorogation).

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Fondement juridique

Article 2

Il ne convient pas de prévoir à l'article 1er, § 2, en projet, que la tenue à jour du registre sous forme informatisée se fera "à partir de la date d'entrée en vigueur du présent arrêté", ce qui se réfère à la date d'entrée en vigueur de l'arrêté royal du 5 décembre 1908 et non à celle de l'arrêté modificatif.

Par ailleurs, le texte doit être rédigé comme suit :

"§ 2. À partir de ..., le registre sera tenu sous forme d'un fichier informatisé."

Article 3

L'arrêté en projet, en abrogeant l'article 2, alinéas 3 et 4, et l'article 6 de l'arrêté royal du 5 décembre 1908, supprime des garanties formelles d'intangibilité du registre. Il appartient aux auteurs du projet de rechercher des garanties analogues adaptées à la forme d'un fichier informatisé et de les inscrire dans l'arrêté royal en projet, dans les limites permises par l'article 44 du Livre II, Titre Ier, du Code de Commerce.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Messieurs	F. DELPÉRÉE,	assesseurs de la section de législation,
	J. KIRKPATRICK,	
Madame	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section.

LE GREFFIER, LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.171/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 28 november 2003 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 september 1908 tot regeling van het houden van het scheepsregister en de vorm der inschrijvingen inzake hypotheek op de zee- en binnenschepen", heeft op 3 december 2003 het volgende advies gegeven :

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en gewijzigd bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt :

> "het feit dat de automatisering van het register van teboekstelling der binnenschepen moet worden geregeld teneinde de achterstand van het kantoor van de bewaring der scheepshypotheken te Antwerpen op het vlak van de automatisering ten opzichte van de buurlanden te kunnen wegwerken en dat, zolang dit besluit niet in werking treedt, het kantoor van de bewaring der scheepshypotheken te Antwerpen, alhoewel uitgerust met degelijk informaticamaterieel, verplicht is om verder te werken op papieren dragers voor wat de binnenschepen betreft, met als gevolg, enerzijds, supplementaire kosten voor de Staat en, anderzijds, een achterstand in de uitvoering van de publiciteit wat de rechtszekerheid van het houden van het register van teboekstelling der binnenschepen en het hypothecair scheepskrediet voor deze schepen in gevaar brengt, ...".

In dat verband wijst de Raad van State erop dat het advies van de inspecteur van financiën gegeven is op 8 juli 2003. De akkoordbevinding van de Minister van Begroting dagtekent van 28 juli 2003. Die twee data moeten vermeld worden in de aanhef van het besluit.

Het ontworpen besluit treedt, krachtens artikel 6 ervan, in werking op de eerste dag van de maand na die waarin het is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De vergelijking van de voormelde data met die waarop het advies van de Raad van State is ingewonnen en met artikel 6, zou de noodzaak van de spoedbehandeling waarom in de adviesaanvraag wordt verzocht kunnen ontkrachten, te meer daar de recente hervorming van de procedure vóór de afdeling wetgeving, het mogelijk maakt ontwerpbesluiten, waaromtrent de Raad wordt verzocht advies uit te brengen binnen dertig dagen, versneld goed te keuren door na het verstrijken van de termijn de zaak te onttrekken aan de afdeling Wetgeving (behoudens verlenging).

*

* *

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Rechtsgrond

Artikel 2

In het ontworpen artikel 1, § 2, gaat het niet aan te bepalen dat het register in de vorm van een gecomputeriseerd gegevensbestand zal worden bijgehouden "vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit", wat verwijst naar de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 5 december 1908 en niet naar die van het wijzigingsbesluit.

De tekst moet bovendien worden geredigeerd als volgt:

"§ 2. Vanaf ..., wordt het register bijgehouden in de vorm van een computerbestand."

Artikel 3

Door artikel 2, derde en vierde lid, en artikel 6 van het koninklijk besluit van 5 december 1908 op te heffen, doet het ontworpen besluit formele waarborgen vervallen inzake de onaantastbaarheid van het register. Het staat aan de stellers van het ontwerp soortgelijke waarborgen te zoeken die aangepast zijn aan de vorm van een computerbestand en ze op te nemen in het ontworpen koninklijk besluit, binnen de perken van artikel 44 van Boek II, Titel I, van het Wetboek van Koophandel.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouw	M. BAGUET,	
de Heren	F. DELPÉRÉE,	assessoren van de afdeling wetgeving,
	J. KIRKPATRICK,	
Mevrouw	B. VIGNERON,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

B. VIGNERON Y. KREINS